

דואט הפרחים מתוך האופרה "לקמה"

הצעות לפעילות

א. הכרות עם המוטיבים המלוריתמיים ועם מבנה השיר

1. משחק בעזרת סרט: נגינה או שירה של מוטיבים שונים ע"י המורה, ותגובה ספונטנית של התלמידים בעזרת הסרט. שני המוטיבים מן הנושא הראשי ישולבו בפעילות בין המוטיבים האחרים.

(ניתן להקדים פעילות זאת בפעילות הפוכה: המורה מניע את הסרט והתלמידים מגיבים בקולם)

2. כמו 1, רק עם שני המוטיבים של חלק א', ומעבר הדרגתי למלודיה של הנושא הראשון.

3. פעילות בזוגות: האזנה לנגינת הנושא ע"י המורה. תגובה בתנועה של התלמידים, תוך חלוקה ביניהם בהתאם למבנה הנושא לדוגמה:

מוטיב ראשון (תיבה אחת) – תלמיד א'

חזרה על המוטיב הראשון (תיבה אחת) – תלמיד ב'

מוטיב שני (שתי תיבות) – שני התלמידים יחד.

או:

מוטיב ראשון (תיבה אחת) – שני התלמידים לכוונים מנוגדים

חזרה על המוטיב הראשון (תיבה אחת) – שינוי כיוון

מוטיב שני (שתי תיבות) – אד התלמידים נע סביב התלמיד השני.

4. כמו 3, עם כל חלק א' של השיר. אפשר ליצור וריאנטים על התנועות הקודמות, או לחזור עליהן.

5. כמו 4, לצלילי הביצוע התזמורתי של השיר (חלק א' בלבד).

6. כמו 5, עם הוספת חלק ב' – התפזרות במרחב בתנועה חופשית, וחזרה לזוגות עם החזרה לחלק א'.

6. תיאור המוטיבים והמבנה בעזרת ציור:

חלוקת הדף לשלושה חלקים.

ציור קו המתאר בחלקים השונים תוך כדי האזנה לשיר.

ב. המרקם

הערה: אין צורך לקרוא למרקמים בשם המדויק. אפשר לכנות אותם במילים מוכרות, כמו "יחד", "לחוד", "השתלבות" וכד'. המטרה היא הסבת תשומת הלב ליחס בין הקולות.

1. הליכה במרחב לצלילי נגינת המורה. המורה מנגן קול אחד או שני קולות במרקמים שונים. במרקם מונופוני או אוניסון הולכים לחוד, במרקם הומווריתמי הולכים שניים יחד, במרקם פוליפוני או רספונסוריאלי (מענה) עומדים ומחווים תנועה אחד כלפי השני.

2. התלמידים שרים שיר מוכר ופשוט, והמורה שר איתם במרקמים משתנים. אחרי כל מרקם עוצרים ומבררים מה היה היחס בין הקולות.

3. פעילות בזוגות בעזרת קולות גוף או כלי נגינה: מקישים יחד, לחוד או במענה, ועוברים ממרקם למרקם על פי הוראת המורה. ההוראה יכולה להנתן בעזרת הכינויים שנבחרו ע"י הכתה או בעזרת נקישות תוף: נקישה אחת למונופוניה, שתיים להומווריתמיות וכד'.

4. עמידה בזוגות זה מול זה. עוברים בתנועה ממרקם למרקם על פי הוראת המורה. לדוגמה:
מרקם הומווריתמי – התלמיד האחד הוא "מראה" של השני.
מרקם מונופוני – האחד נע והשני מחכה.
מרקם פוליפוני – כל אחד נע באופן עצמאי.

5. האזנה לשיר בביצוע התזמורתי ותגובה בתנועה למרקמים המשתנים.

6. פעילויות 4 ו-5 יכולות להתבצע גם בישיבה, כאשר שתי הידיים מתארות את שני הקולות.
מרקם הומווריתמי – הידיים נעות במקביל.
מרקם מונופוני – יד אחת.
מרקם פוליפוני – כל יד נעה באופן עצמאי.